

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH EKONOMICKÁ FAKULTA

Katedra účetnictví a financí

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Bakalářská práce

Financování dlouhodobého majetku ve firmě s mezinárodní účastí
s mezinárodní a vnitrostátní kamionovou a automobilovou dopravou

Vedoucí bakalářské práce
Ing. Marie Oubrechtová

Autor
Kristian Bašta

2009

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Pořízení movitého majetku formou leasingu, splátkového prodeje nebo úvěru vypracoval samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

V Českých Budějovicích dne

.....

Poděkování

Děkuji své vedoucí bakalářské práce Ing. Marii Oubrechtové za odborné vedení a cenné rady.

Abstract:

The base of the dissertation was the characteristics of the long-term corporeal property and possibilities of its financing. The topic was further developed in the practical part of the dissertation on possible use in Handy-trans company. Cash payment, leasing and bank credit belong among the described alternatives. Advantages and disadvantages of these forms of payment are also mentioned in the dissertation. There are also mentioned accounting regulations connected with long-term property.

In the practical part all the long-term corporeal property, purchased since the establishment of the company, is described. The pricing load for the company, the company where the item was purchased or which provided money for purchasing the item, are also mentioned at each item. The most advantageous variant is chosen for the given company.

The most optimal alternative seems to be the purchase through leasing despite the difficulties with getting the bank credit in this difficult economic time. The cash payment is not possible due to the size of the company. It could significantly influence liquidity and pecuniary stability of the company.

Keywords:

leasing, bank loan, tangible property, movable, transaction analysis, comparison of the alternatives, different alternatives of the purchase

Obsah:

1.	Úvod	7
2.	Cíl práce a metodika	8
3.	Teoretická část bakalářské práce	10
3.1.	Dlouhodobý majetek	10
3.1.1.	Rozdělení dlouhodobého majetku	10
3.1.2.	Oceňování a formy pořízení dlouhodobého hmotného majetku	13
3.2.	Zdroje financování dlouhodobého majetku	14
3.2.1.	Interní zdroje	15
3.2.1.1.	Odepisování dlouhodobého majetku	15
3.2.1.2.	Koupě za hotové	18
3.2.2.	Externí zdroje	18
3.2.2.1.	Leasing	19
3.2.2.1.1.	Druhy leasingu	19
3.2.2.1.2.	Cena leasingu	21
3.2.2.1.3.	Leasingová smlouva	21
3.2.2.1.4.	Náležitosti, jež by měla leasingová smlouva obsahovat	22
3.2.2.1.5.	Změny v leasingu – přechod DPH z marže do základní sazby	23
3.2.2.2.	Úvěr	23
3.3.	Účtování v oblasti dlouhodobého majetku	24
3.3.1.	Pořízení a zařazení dlouhodobého majetku	24
3.3.2.	Odpisování dlouhodobého majetku	25
3.3.3.	Vyřazení dlouhodobého majetku	25
3.3.4.	Účtování úvěru	25
3.3.5.	Účtování u finančního leasingu	26
4.	Praktická část	27
4.1.	Představení podniku	27
4.1.1.	Základní údaje	27
4.1.2.	Organizační struktura	28
4.1.3.	Zaměření firmy a typy přepravy	28
4.2.	Legislativní nařízení	29
4.3.	Handy-trans v době krize	31

4.3.1.	Finanční krize ovlivňující současný stav	31
4.3.2.	Dopady pro firmu Handy-trans	33
4.4.	Výběr optimálního způsobu financování	34
4.4.1.	Využívané způsoby financování	35
4.4.1.1.	Přehled financovaného majetku	35
4.4.1.2.	Rozbor forem financování	36
4.4.1.2.1.	Koupě za hotové	37
4.4.1.2.2.	Leasing versus úvěr	37
4.4.2.	Výběr způsobu financování nového majetku	41
5.	Závěr	43

1. Úvod

V současnosti je pro každou firmu velice důležitou otázkou jakou formou financovat svůj dlouhodobý hmotný majetek.

Rozhodnutí kolik a jak investovat patří nyní k jedněm z nejobtížnějších úkolů majitelů či managerů společností. Tyto postupy rozhodují o budoucnosti daných obchodních subjektů.

Při každém nákupu majetku je firma nucena dobře zvažovat pro a proti jednotlivých alternativ, které současný finanční trh nabízí. Navíc je kladen důraz na dostupnost dané formy a vývoj trhu v němž se společnost nachází. Pokud firma dokáže vybrat tu nejpříjemnější možnost, odrazí se to viditelně v efektivitě dané investice a posléze v kladných výsledcích hospodaření a dobré budoucí prosperitě firmy. Přílišné zatížení společnosti investicemi proto není vhodné, naopak každá investice by měla vést k maximalizaci zisku a pokud možno minimalizaci nákladů.

Každá firma by si měla, před pořízením nového dlouhodobého majetku, zajistit podrobné informace o cenových relacích při pořízení daného majetku, zjistit provozní náklady a v účetních výkazech najít dostatečné finance na jeho pořízení. Po prostudování těchto základních parametrů by měl následovat podrobný přehled o možnostech financování dle finančních možností firem. Základní výběr sestává z koupě za hotové, leasingu či financováním bankovním úvěrem. Každá alternativa má svá specifika, která zasahují do chodu firmy. Při výběru se zohledňuje hned několik aspektů. Může se jednat například o finanční náročnost pořízení, daňové dopady a administrativní náročnost.

2. Cíl práce a metodika

Téma bakalářské práce jsem si zvolil pro jeho důležitost pro každou společnost, přičemž nezáleží na velikosti či druhu podnikání firmy. Pořízení majetku a zvolený druh financování patří k základním otázkám, které si klade každý uznávaný manager, kterým se v budoucnu chci rozhodně stát také. Proto jsem si rád vyzkoušel mapování terénu a zjišťování výhod či nevýhod pro danou firmu a následný výběr jedné alternativy, kterou bych byl schopen s čistým svědomím obhájit. Po zvolení tématu následovalo hledání vhodné firmy pro praktickou část. V této volbě hrálo důležitou roli několik faktorů, mezi které patřily zajímavá oblast podnikání a dostupnost informací. Společnost Handy-trans splňuje obě má základní kritéria. Obor podnikání zahrnuje vnitrostátní a mezistátní automobilovou dopravu, která je pro každého muže určitě zajímavým odvětvím a dostupnost informací byla zaručena v podobě majitele firmy, jenž je dobrým rodinným známým.

Základem této bakalářské práce je charakteristika dlouhodobého hmotného majetku, základních forem financování tohoto majetku a jejich výhod a nevýhod a v neposlední řadě základních účtových předpisů týkajících se tohoto tématu. Na konkrétní firmě, jenž zajišťuje automobilovou dopravu, si následně ukážeme vhodnost využití daných způsobů financování.

Bakalářská práce sestává ze dvou částí, teoretické a praktické, jenž na sebe navazují.

V teoretické části se budu věnovat základní charakteristice dlouhodobého hmotného majetku a jeho pořízením. V současné době movitý majetek můžeme charakterizovat jako identifikovatelné mobilní a movité věci, které jsou brány veřejností za „osobní“. Jedná se o majetek, který není klasifikován jako nemovitostní. Movitý majetek zahrnuje přenosné předměty, které nejsou trvale připevněny k nemovitosti, ani nejsou její součástí. Přesná definice movitého majetku v současné době však neexistuje. Hlavní důraz teoretické části bude kladen na formy pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Jedná se o možnosti koupě za hotové, leasingu a úvěr.

V praktické části se seznámíme s firmou, u které jsou formy financování zkoumány. Bude popsána současná situace společnosti i cíle a plány do budoucnosti. Dále bude představen veškerý pořízený dlouhodobý hmotný majetek, jenž firma po dobu svého působení na trhu

používala. Po představení společnosti budou zhodnoceny výhody a nevýhody alternativ popsaných v teoretické části. V úplném závěru uvedu své osobní stanovisko nad správností a dalších možnostech profinancování dlouhodobého hmotného majetku.

3. Teoretická část bakalářské práce

3.1. Dlouhodobý majetek

Podnikatel, který provozuje svou živnost či podnik, musí mít k tomuto účelu potřebné hospodářské prostředky (budovy, stroje, suroviny, zboží a další). K jejich získání musí disponovat potřebným kapitálem. Majetek vyjadřuje vlastnictví podniku a kapitál zdroje jeho krytí. Přehled o majetku a kapitálu najdeme v rozvaze podniku, na jehož levé straně je zachyceno konkrétní složení majetku (aktiva) a na pravé straně všechny kapitálové zdroje (pasiva).

3.1.1. Rozdělení dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek (fixní, stálý) slouží podniku po dobu delší jednoho roku, (využitelnost je delší než jeden rok). Tento majetek není určen k dalšímu prodeji. Představuje část podnikového majetku, který se nespotřebovává najednou, ale postupně se opotřebovává. Úměrně tomuto opotřebení se přenáší ve formě odpisů do nákladů. Existují však výjimky, jakými jsou pozemky, umělecká díla, sbírky a památky, které se neopotřebovávají podle těchto pravidel.

Dlouhodobý majetek rozdělujeme podle své povahy na hmotný, nehmotný a finanční.

Dlouhodobý hmotný majetek¹

- představuje fyzický majetek, jehož doba využitelnosti je delší než jeden rok. Hmotný majetek lze rozdělit na movitý (stroje, zařízení) a nemovitý (pozemky, budovy).

Dlouhodobým hmotným majetkem se rozumí:

bez ohledu na ocenění a dobu použitelnosti:

¹ PRUDKÝ, P., LOŠŤÁK, M.: *Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady*

- nemovitosti
- byty a nebytové prostory vymezené zákonem č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů
- otvírky nových lomů, pískoven a hlinišť
- technické rekultivace
- umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty
- předměty z drahých kovů
- ložiska nevyhrazeného nerostu
- samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technickoekonomickým určením, s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění stanovené účetní jednotkou. Pro účely zákona o dani z příjmů je to majetek, jehož vstupní cena je vyšší než 40.000,-- Kč
- pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než tři roky - trvalý porost vinic a chmelnic, ovocné stromy nebo ovocné keře
- základní stádo a tažná zvířata bez ohledu na jejich pořizovací cenu nebo jejich ocenění
- technické zhodnocení od částky stanovené v §33 zákona o daních z příjmů (od částky 40.000,-- Kč) k jehož účtování a odpisování je oprávněna jiná účetní jednotka než vlastník majetku
- nedokončený dlouhodobý hmotný majetek
- poskytnuté zálohy na pořízení dlouhodobého hmotného majetku, které představují dlouhodobé nebo krátkodobé pohledávky z titulu poskytnutých záloh na pořízení dlouhodobého majetku
- oceňovací rozdíl k nabytému majetku bez ohledu na jeho výši ocenění, který představuje kladný (aktivum) nebo záporný (pasivum) rozdíl mezi oceněním podniku nebo jeho části nabytého zejména koupí, vkladem nebo oceněním majetku a závazků v rámci přeměn společností, s výjimkou změny právní formy a souhrnem ocenění jeho jednotlivých složek majetku v účetnictví prodávající, vkládající nebo zanikající účetní jednotky sníženým o převzaté závazky.

Dlouhodobý nehmotný majetek²

Mezi nehmotný majetek patří:

² PRUDKÝ, P., LOŠŤÁK, M.: *Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady*

- zřizovací výdaje – tj. souhrn výdajů vynaložených od založení účetní jednotky do okamžiku jejího vzniku (např. soudní a správní poplatky, náklady na pracovní cesty, mzdy, odměny za zprostředkování a poradenské služby, nájemné apod.), nikoliv však výdaje spojené s pořízením dlouhodobého majetku
- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje – tj. výsledky úspěšně dokončených a využitelných prací, např. receptury, technologické postupy nebo projekty, pokud nejsou předmětem autorských, průmyslových a jiných ocenitelných práv. Podmínkou však je, že jsou nakoupeny samostatně nebo vytvořeny vlastní činností za účelem jejich opakovaného prodeje
- ocenitelná práva – jsou zejména licence, výrobně technické poznatky (know-how), předměty průmyslových autorských práv a jiné výsledky duševní tvořivé činnosti, které jsou předmětem ocenitelných práv, a to jak nabývané, tak poskytované
- software – vytvořený vlastní činností za účelem obchodování s ním, avšak nesmí se jednat o software na zakázku nebo o součást dodávky hardware. Nebo bez ohledu na to, zda je nebo není předmětem autorských práv, avšak za předpokladu, že je nakoupen samostatně (tj. není součástí dodávky hardware a jeho ocenění)
- goodwill – je kladný nebo záporný rozdíl mezi oceněním podniku nebo jeho částí nabytého zejména koupí, vkladem nebo oceněním majetku a závazků v rámci přeměn společností, s výjimkou změny právní formy, a souhrnem jeho individuálně přeceněných složek majetku sníženým o převzaté závazky
- technické zhodnocení – od částky stanovené zákonem o daních z příjmů (§33, pro rok 2007 částka 40.000,-- Kč)
- k jehož účtování a odpisování je oprávněn nabyvatel užívacího práva k dlouhodobému nehmotnému majetku, o kterém neúčtuje v aktivech, ale do nákladů obvykle jako o službách
- drobného nehmotného majetku, který má dobu použitelnosti delší než jeden rok a účetní jednotka o něm neúčtuje jako o dlouhodobém nehmotném majetku v účtové skupině 01, ale účtuje přímo do nákladů.

Dlouhodobý finanční majetek

- je takový majetek, který podnik nakupuje nebo vlastní za účelem obchodování nebo dlouhodobého uložení volných peněžních prostředků se záměrem získat dodatečný výnos.

Patří sem zejména:

- majetkové účasti (cenné papíry a podíly v podnicích s rozhodujícím či podstatným vlivem)
- ostatní (realizovatelné) cenné papíry a podíly
- dlužné cenné papíry držené do splatnosti.

3.1.2. Oceňování a formy pořízení dlouhodobého hmotného majetku

Oceňování dlouhodobého majetku

-základní pravidla ustanovuje zákon o účetnictví. Tato pravidla jsou v mnoha případech rozhodující i pro ocenění majetku pro účely daně z příjmů. Rozeznáváme tři základní principy oceňování hmotného majetku (· pořizovací cenou, · vlastními náklady, · reprodukční pořizovací cenou).

Pořizovací cena zahrnuje cenu pořízení plus vedlejší náklady, které souvisejí s pořízením majetku. K nim můžeme zařadit náklady na dopravu, instalace, montáž, clo a další pořizovací náklady. U neplátců daně z přidané hodnoty vstupuje do pořizovací ceny také tato daň. Pořizovací cena se dále navyšuje o případné technické zhodnocení (jehož roční úhrn je vyšší než 40 000,--Kč). Pořizovací cena se naopak snižuje o přijatou dotaci, která byla poskytnuta na pořízení investice.

Vlastní náklady jsou přímé náklady, které byly vynaloženy na výrobu majetku a současně nepřímé náklady vztahující se k vytvoření tohoto majetku. Touto cenou se oceňuje dlouhodobý majetek pořízený vlastní činností.

Reprodukční pořizovací cena je cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje, popřípadě cena zjištěná podle zvláštních předpisů či soudním znalcem. Touto cenou oceňujeme dlouhodobý majetek nabytý darováním nebo bezúplatně nabytý po skončení leasingu. Dále nově zjištěný majetek, který ještě není zachycen v účetnictví a majetek vytvořený vlastní činností, pokud je tato cena nižší než vlastní náklady.

čerpáno ze zákona o účetnictví

Formy pořízení dlouhodobého majetku

Pořizování dlouhodobého majetku zachycujeme na účtu 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Na tomto účtu se zachycují jednotlivé položky pořizovacích cen do doby uvedení věci do stavu způsobilého k užívání. K přeúčtování na majetkové účty 02x dochází momentem přechodu věci do užívání a to na základě protokolu o zařazení do užívání.

Pořízení dlouhodobého hmotného majetku lze realizovat následujícími způsoby:

- ❖ koupě z vlastních zdrojů
- ❖ formou leasingu
- ❖ formou bankovního úvěru
- ❖ od prodávajícího formou obchodního úvěru – splátkový prodej
- ❖ od jiné osoby formou půjčky nebo úvěru
- ❖ od jiné osoby na základě smlouvy o tichém společenství
- ❖ vkladem přijatým od jiné osoby - zvýšením peněžních vkladů společníků (u obchodních společností), přearazením z osobního užívání (pouze v případě fyzických osob)
- ❖ bezúplatnou formou (zděděním, darováním)
- ❖ vytvořením vlastní činností
- ❖ nabytím práv k výsledkům duševní tvořivé činnosti
- ❖ dotace

3.2. Zdroje financování dlouhodobého majetku

Financování majetku by mělo vycházet ze zásady tzv. zlatého bilančního pravidla, které říká, že dlouhodobý majetek podniku je třeba krýt dlouhodobým zdroji (dlouhodobým kapitálem) a krátkodobý majetek může být financován i krátkodobými zdroji.

Dlouhodobý majetek lze financovat z těchto zdrojů:

vlastní a cizí zdroje:

vlastní zdroje – financování prostřednictvím odpisů, nerozděleného zisku, výnosů z prodeje a likvidace hmotného majetku a zásob, nově vydaných akcií;

cizí zdroje – financování prostřednictvím investičního úvěru, prodeje obligací, nepřímo krátkodobým úvěrem, splátkovým prodejem a leasingem.

interní a externí zdroje:

interní zdroje – financování prostřednictvím odpisů, nerozděleného zisku a dlouhodobých rezerv

externí zdroje – financování prostřednictvím emitovaných akcií, podílových listů, dlouhodobých úvěrů, obligací, finančním leasingem, investičními dotacemi apod.

3.2.1. Interní zdroje

Z interních zdrojů se budu věnovat odpisováním dlouhodobého majetku a možnosti koupě za hotové.

3.2.1.1. Odepisování dlouhodobého majetku

Pořízený dlouhodobý majetek nelze promítnout v pořizovací ceně jednorázově do nákladů. Výdaje na pořízení jsou do nákladů uplatňovány postupně. Odpisy tak vyjadřují míru opotřebení dlouhodobého majetku. Rozlišujeme účetní a daňové odpisování.

Daňové odpisy³

- jsou vymezeny zákonem o daních z příjmů jako součást výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Zákon o daních z příjmů stanoví maximálně možné částky odpisů, které jsou z daňového hlediska uznávány jako náklady. Dlouhodobý majetek v prvním roce odpisování zatřídíme do odpisové skupiny (dle přílohy č.1 zákona o daních z příjmů). Každá skupina má

³ Valouch, P.: *Účetní a daňové odpisy*, Grada Publishing, Praha 2007

stanoveny doby odpisování, roční odpisové sazby (pro lineární odpisování) a koeficienty (pro zrychlené odpisování). Zvolený způsob odpisování musí účetní jednotka dodržovat po celou dobu odpisování majetku..

Lineární odpisování

Při rovnoměrném odpisování se stanoví odpisy hmotného majetku za dané zdaňovací období ve výši jedné setiny součinu jeho vstupní ceny a přiřazené roční odpisové sazby. Při rovnoměrném odpisování ze zvýšené vstupní ceny hmotného majetku se stanoví odpisy tohoto majetku za dané zdaňovací období ve výši jedné setiny součinu jeho zvýšené vstupní ceny a přiřazené roční odpisové sazby platné pro zvýšenou vstupní cenu.

Zrychlené odpisování

Při zrychleném odpisování se stanoví odpisy hmotného majetku v prvním roce odpisování jako podíl jeho vstupní ceny a přiřazeného koeficientu pro zrychlené odpisování platného v prvním roce odpisování, v dalších zdaňovacích obdobích jako podíl dvojnásobku jeho zůstatkové ceny a rozdílu mezi přiřazeným koeficientem pro zrychlené odpisování a počtem let, po které již byl odepisován.

Při zrychleném odpisování majetku zvýšeného o jeho technické zhodnocení se odpisy stanoví v roce zvýšení zůstatkové ceny jako podíl dvojnásobku zvýšené zůstatkové ceny majetku a přiřazeného koeficientu zrychleného odpisování platného pro zvýšenou zůstatkovou cenu, v dalších zdaňovacích obdobích jako podíl dvojnásobku zůstatkové ceny majetku a rozdílu mezi přiřazeným koeficientem zrychleného odpisování platným pro zvýšenou zůstatkovou cenu a počtem let, po které byl odpisován ze zvýšené zůstatkové ceny.

Účetní odpisy⁴

Účetní odpisy zachycují reálnou výši opotřebení majetku. O výši a způsobu účetních odpisů si podnik rozhoduje samostatně. Výběr vhodné odpisové metody by měl vést k rozvržení

⁴ Valouch, P.: *Účetní a daňové odpisy*, Grada Publishing, Praha 2007

výdajů do jednotlivých účetních období v závislosti na tom, jak velkého prospěchu se dosáhlo. K odhadu výše odpisů potřebujeme znát obvykle tři veličiny:

- pořizovací výdaje odpisovaného majetku
- zbytkovou hodnotu, která je odhadem částky, jež se z aktiva při jeho vyřazení získá
- předpokládanou dobu použitelnosti (při časových odpisech), tj. dobu po níž se bude aktivum v podniku používat, resp. odhad výkonnosti aktiva. (při výkonových odpisech), vyjádřené předpokládaným množstvím produkce nebo obdobných jednotek, které se pomocí daného aktiva získají (vyrobí).

Metody účetních odpisů hmotného majetku

lineární odpisy

Odpisová základna je rovnoměrně rozložená po celou dobu ekonomické životnosti aktiva, roční výše odpisů = (pořizovací výdaje – zbytková hodnota) / užitečnost v letech

výkonové odpisy

Jestliže je fyzické opotřebení závislé na využití aktiva, je vhodnější odvodit výši odpisů spíše od množství provedených výkonů či služeb než od doby používání. Roční výše odpisů = (pořizovací výdaje – zbytková hodnota) / výkon

degresivní odpisy

Několik metod odpisů, které umožňují odepisovat majetek rychleji než lineární metoda.

Nejčastější používané metody:

metoda SYD

-je založena na klesající odpisové sazbě a konstantní odpisové základně. Název je odvozen od výrazného prvku výpočtu – od součtu čísel reprezentujících za sebou jdoucí roky životnosti aktiva.

SYD odpis = (zbývající počet let životnosti / suma roků životnosti) * (pořizovací výdaje – zbytková hodnota)

metoda DDB

- jde o druhou nejčastěji používanou metodou zrychlených odpisů, která je založena na konstantní odpisové sazbě a klesající odpisové základně.

Nejdříve se vypočte základní procento, tak že se 100% dělí počtem let odhadnuté doby užitečnosti aktiva. Tím dostaneme procento lineárního odpisu, které vynásobíme dvěma.

Při výpočtu absolutní výše odpisu pro každý rok se nebere v úvahu zbytková hodnota. Zůstatková cena k počátku roku se násobí DDB procentem.

$DDB \text{ odpis} = \%DDB * \text{zůstatková hodnota}$

3.2.1.2. Koupě za hotové

Předpokladem koupě majetku v hotovosti je, že subjekt má k dispozici volné finanční prostředky. Přesto i v situaci, kdy jsou volné peněžní prostředky k dispozici, nemusí být koupě za hotové automaticky nejvhodnější formou pořízení majetku. Je totiž nutno zvažovat také alternativní metody pořízení (úvěr, leasing) a tzv. náklady obětované příležitosti.

Náklady obětované příležitosti jsou obvykle definovány jako prospěch, o který je dotyčný subjekt připraven tím, že se rozhodne pro jinou alternativu. Náklady obětované příležitosti lze popsat také jako nerealizovaný prospěch druhé nejlepší varianty umístění volných peněžních prostředků.

Rozhoduje-li se podnik např. mezi koupí nového osobního automobilu a investicí do nového účetního softwaru zefektivňujícího ekonomickou činnost podniku, investicí do koupě automobilu se dobrovolně vzdává výnosů ze zvýšené efektivity ekonomické činnosti vyplývající z modernizace softwaru. Na tuto skutečnost je tedy také nutné brát zřetel.

3.2.2. externí zdroje

V této části popíši možnosti financování pomocí úvěru a zvláště leasingu. Leasing jako hlavní náplň této části jsem zvolil proto, že tato forma je využívána ve firmě popsané níže.

3.2.2.1. Leasing

Pojem leasing pochází z anglického výrazu „lease“, který znamená pronájem či smlouvu o pronájmu. Leasing by se dal tedy vysvětlit jako pronájem hmotných či nehmotných věcí a práv, kdy pronajímatel poskytuje za úplatu nebo jiné nepeněžní plnění nájemci právo danou věc v průběhu doby pronájmu používat. Důležitým aspektem je, že po dobu pronájmu zůstává majetek ve vlastnictví pronajímatele. Na nájemce přechází pouze právo daný majetek používat. Pronajímatelem se rozumí osoba, která majetek poskytuje (pronajímá). Nájemcem se stává osoba, která získává možnost majetek používat.

3.2.2.1.1. Druhy leasingu⁵

Z hlediska praktického leasingu rozlišujeme tři základní druhy. Jedná se o leasing finanční, operativní a zpětný.

Finanční leasing

Tímto druhem leasingu se obecně rozumí pronájem, po jehož skončení dochází k odkupu najaté věci nájemcem. V českých daňových předpisech máme možnost setkat se s pojmem *finanční pronájem s následnou koupí najaté věci*. Tento druh pronájmu je dlouhodobější než pronájem operativní a jeho doba se obvykle kryje s dobou ekonomické životnosti pronajímaného majetku. V případě finančního leasingu pronajímatel obvykle smluvně přenáší na nájemce i povinnosti spojené s údržbou, opravami a servisními službami pronajatého majetku. Česká leasingová a finanční asociace definuje finanční leasing na svých stránkách jako smlouvu, podle níž jedna strana s podnikatelským záměrem a za úplatu poskytne druhé straně – leasingovému nájemci – jím vybraný předmět do užívání za účelem dlouhodobého užívání předmětu leasingu s:

- a) přenosem rozhodující části nebo i všech rizik a užitků spojených s vlastnictvím předmětu leasingu na nájemce

⁵ Valouch, P.: *Leasing v praxi – praktický průvodce*, Grada Publishing, Praha 2005

- b) právem či povinností převodu vlastnictví předmětu leasingu na nájemce za cenu obvykle podstatně nižší než tržní nebo s právem uzavření další leasingové smlouvy za podstatně výhodnějších podmínek

Operativní leasing

Jde o obchodní vztah ujednaný mezi leasingovou společností a nájemcem. Na rozdíl od ostatních forem pořizování vozidel není cílem operativního leasingu přechod předmětu leasingu do majetku nájemce. Operativní leasing je často nazývaný "full-service leasing". Již samotný název napovídá, že se jedná o balíček služeb, které mají nájemci poskytnout maximální servis a komfort.

Operativní leasing je časově ohraničený pronájem prostředků, kde se nemusí uskutečnit koupě předmětu leasingu. Na rozdíl od leasingu finančního po ukončení řádné doby leasingu zůstává předmět i nadále ve vlastnictví pronajímatele.

Délka pronájmu u operativního leasingu není omezena, záleží na potřebách klienta. Ve většině případů se jedná o pronájem na jeden až čtyři roky. V průběhu celého pronájmu klient využívá služeb leasingové společnosti.

Leasingová společnost by měla za klienta vyřídit nákup a přihlášení vozu, uzavřít povinné a havarijní služby včetně různých připojištění (pojištění skel, náhradního vozidla apod.), uhradit veškeré nezbytné poplatky (jako např. silniční daň, dálniční známka, poplatek za rádio apod.), vystavit kartu na pohonné hmoty, zajistit pravidelný servis, výměnu pneumatik a v případě pojistné události zařídit vše nezbytné k její likvidaci.

Leasingová splátky by měla obsahovat veškeré poplatky a náklady spojené s provozem automobilu.

Zpětný leasing

Je nabízen společností finanční prostředky a zdroje z majetku, který již nějakou dobu společnost používá ke svému podnikání. Jedná se velmi specifický produkt, jehož podstatou je odkoupení předmětu, který již společnost eviduje ve svém hmotném investičním majetku a jeho následném splácení. Jde o neobvyklý typ leasingu, kde hlavní roli hraje změna majetkových práv k předmětu leasingu.

Majitel předmětu leasingu "prodá" onen předmět leasingové společnosti a následně uzavře leasingovou smlouvu na tento předmět. Touto operací získá hotovost, kterou lze například použít pro další rozvoj podnikání. Cena předmětu leasingu se řídí soudním znaleckým posudkem.

Zpětný leasing nenabízí každá leasingová společnost, existuje však hned několik leasingových společností, které běžně tento druh leasingu nabízejí.

Předmětem zpětného leasingu může být automobil, výrobní zařízení, stroje a jiné. Může se rovněž jednat o zařízení nová či použitá.

3.2.2.1.2. Cena leasingu

Cena za leasing je taková cena, která je obvykle placena v pravidelných splátkách. Do leasingové ceny patří: postupné splátky pořizovací ceny majetku, leasingovou marži pronajímatele a v neposlední řadě ostatní náklady pronajímatele spojené s pronajatým majetkem, které jsou v rámci splátek přesouvány na nájemce. Těmito náklady se rozumí úroky z úvěru, případné poplatky bance za vedení účtu a jiné správní náklady spojené s leasingem. Součet jednotlivých leasingových splátek nám potom udává celkovou výši leasingové ceny.

Leasingová smlouva může často zahrnovat tzv. leasingový koeficient. Ten udává, o kolik je vyšší leasingová cena pronajatého majetku oproti pořizovací ceně. Výše leasingového koeficientu nám tak udává, jaký násobek pořizovací ceny pronajatého majetku zaplatí nájemce pronajímateli. Tento koeficient proto umožňuje snazší orientaci mezi jednotlivými návrhy leasingových smluv.

3.2.2.1.3. Leasingová smlouva

České právní předpisy obsahují celou řadu ustanovení týkajících se nájemních vztahů a smluv. Avšak pojem leasingová smlouva jako takový český právní řád nezná. Při uzavírání leasingových smluv se částečně postupuje dle formulace § 273 ObchZ., která zní:

- a) Část obsahu smlouvy lze určit také odkazem na všeobecné obchodní podmínky vypracované odbornými nebo zájmovými organizacemi nebo odkazem na jiné

obchodní podmínky, jež jsou stranám uzavírajícím smlouvu známé nebo k návrhu přiložené.

- b) Odchylná ujednání ve smlouvě mají přednost před zněním obchodních podmínek uvedených v předchozím bodě.
- c) K uzavření smlouvy lze užít smluvních formulářů užívaných v obchodním styku.

Při sepisování leasingové smlouvy se obvykle vychází z nájemních smluv, které však pro účely leasingu můžeme využít jen částečně. Ve specifických částech leasingové smlouvy lze odkázat na všeobecné podmínky. V tomto případě se jedná o podmínky vytvořené Českou leasingovou a finanční asociací.

3.2.2.1.4. Náležitosti, jež by měla leasingová smlouva obsahovat:⁶

1. Identifikace smluvních stran. Toto zahrnuje: jméno a příjmení či název firmy, adresu, IČO, případně DIČ.
2. Předmět smlouvy.
3. Datum uzavření smlouvy.
4. Datum účinnosti smlouvy. Tímto datem se rozumí datum předání předmětu ve stavu obvyklém k užívání. Od tohoto okamžiku dochází k účtování o nákladech a výnosech.
5. Doba trvání leasingového vztahu, popřípadě datum jeho ukončení.
6. Údaj o ceně pronajatého předmětu. Toto zahrnuje vstupní cenu u pronajímatele, leasingovou cenu, odkupní cenu a splátky nájemného.
7. Identifikace první mimořádné splátky, zálohy na splátky, zálohy na kupní cenu.
8. Obecné stanovení podmínek a povinností nájemce a pronajímatele.
9. Ustanovení o pojištění předmětu leasingu.
10. Ustanovení o povinnosti provádět opravy na pronajatém majetku.
11. Ustanovení o skutečnosti, zda je nájemce oprávněn provádět na pronajatém majetku technické zhodnocení, případně kdo toto zhodnocení bude odpisovat a hradit.
12. Údaj o případných sankcích vyplývajících z nesplnění podmínek nájemcem či pronajímatelem, včetně penále.
13. Údaj o případném ručení či garanci.
14. Ustanovení o předčasném ukončení

⁶ Valouch, P.: *Leasing v praxi – praktický průvodce*, Grada Publishing, Praha 2005

3.2.2.1.5. Změny v leasingu – přechod DPH z marže do základní sazby

Jaké novinky směřovaly ke skutečnému zdražení leasingu? V první řadě došlo ke zvýšení daně z přidané hodnoty u finanční služby leasingové společnosti, a to z pěti na devatenáct procent. Pokud je součástí leasingových splátek i pojištění, pak i pojistné zahrnuté ve splátkách podléhá základní sazbě DPH. Leasingové společnosti v této souvislosti přicházejí s prodejními akcemi, kde pojistné stojí mimo finanční službu a není DPH zatíženo.

Další méně příjemnou novinkou bylo zatížení jednorázové splátky neboli akontace daní z přidané hodnoty, což při stejné výši akontace (v porovnání podmínek před a po 1. květnu roku 2004) zvyšuje ze strany leasingové společnosti financovanou částku, právě o DPH z akontace, tedy o devatenáct procent.

3.2.2.2. Úvěr

Při koupi majetku na úvěr má podnik oproti koupi za hotové jednu velkou výhodu, a sice, že nepotřebuje větší množství volných finančních prostředků. Ty si obstarává půjčkou prostřednictvím banky či jiné úvěrové instituce. Kromě této výhody získává podnik koupí majetku na úvěr další neoddiskutovatelné profity – majetek je sice nakoupen za „cizí“ peněžní prostředky, ovšem již okamžikem nákupu se stává majetkem kupujícího s právem tento majetek daňově odpisovat.

Tuto výhodu umocňuje dále fakt, že úroky z úvěru jsou za podmínek stanovených v § 24 odst. 2 písm. zi) ZDP daňově uznatelným nákladem (výdajem). Koupí na úvěr tak podnik získává za vypůjčené peníze právo do daňově uznatelných nákladů (výdajů) uplatňovat jak odpisy majetku, tak i placené úroky z úvěrů a půjček. Nevýhodou koupě na úvěr oproti koupi za hotové je nutnost vynakládat další náklady na koupi – jedná se zejména o placené úroky z úvěrů, poplatky spojené s vedením úvěrových účtů, poplatky za vyřízení žádosti o úvěr a v neposlední řadě také fakt, že přijutím úvěru dochází k účetnímu zadlužení podniku, neboť výše přijatého úvěru se objeví přímo v rozvaze podniku jako položka cizích zdrojů. To

samozřejmě poněkud zhoršuje pozici podniku v případě hodnocení rizikovosti investory, obchodními partnery.

3.3. Účtování v oblasti dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek má v účtové osnově svou vlastní třídu, nultou třídu.

skupiny:

- 01 Dlouhodobý nehmotný majetek
- 02 Dlouhodobý hmotný majetek – odpisovaný
- 03 Dlouhodobý hmotný majetek – neodpisovaný
- 04 Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 05 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- 06 Dlouhodobý finanční majetek
- 07 Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 08 Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku
- 09 Opravné položky k dlouhodobému majetku

3.3.1. Pořízení a zařazení dlouhodobého majetku

- 041 – pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
- 042 – pořízení dlouhodobého hmotného majetku
- 043 – pořízení dlouhodobého finančního majetku

Při pořizování dlouhodobého majetku či technickém zhodnocení vycházíme z těchto účtovacích vztahů:

- 04x/ 211 pořízení za peníze v hotovosti
- 04x/221 pořízení za peníze na běžném účtu
- 04x/321 pořízení na fakturu
- 04x/623(4) pořízení vlastním útvarem

Záloha při pořizování majetku:

052/221 zaplacená záloha

321/052 zúčtování zálohy

Zařazení majetku do evidence:

01x/041 zařazení dlouhodobého nehmotného majetku

02x/042 zařazení dlouhodobého hmotného majetku

06x/043 zařazení dlouhodobého finančního majetku

3.3.2. Odpisování dlouhodobého majetku

551/08x odpis daného dlouhodobého hmotného majetku

551/07x odpis daného dlouhodobého nehmotného majetku

3.3.3. Vyřazení dlouhodobého majetku

v případě uplynutí doby odpisování:

08x/02x vyřazení majetku

Před uplynutím doby odpisování:

při prodeji majetku:

551/08x poloviční odpis

541/08x odpis zůstatkové ceny

08x/02x vyřazení majetku

při škodě:

549/08x odpis zůstatkové ceny

08x/02x vyřazení majetku

3.3.4. Účtování úvěru

221/261 připsání úvěru na běžný účet (dle výpisu z běžného účtu)

261/461 připsán úvěr (dle výpisu z úvěrového účtu)

321/461 uhrazené faktury rovnou z úvěrového účtu

3.3.5. Účtování u finančního leasingu

u pronajímatele:

042/321 pořízení majetku

022/042 zařazení do evidence

221/384 příjem mimořádné splátky

221/602 příjem měsíční splátky

551/082 odpis majetku

384/602 časové rozlišení mimořádné splátky

po skončení leasingu:

311/641 faktura nájemci ve výši kupní ceny majetku

082/022 vyřazení majetku

u nájemce:

75x/ - předání majetku nájemci a zařazení do podrozvahové evidence

381/221 úhrada mimořádné splátky

518/221 úhrada měsíční splátky

518/381 časové rozlišení mimořádné splátky

po skončení leasingu:

042/321 faktura od pronajímatele ve výši kupní ceny

022/042 zařazení majetku

551/082 odpis majetku

4. Praktická část

V praktické části bakalářské práce se budu zabývat firmou Handy-trans působící na trhu v oblasti poskytování dopravních služeb. Kamionová doprava je služba dostupná po 24 hodin, 7 dní v týdnu. Poskytování dopravních služeb se vyznačuje vlastnostmi, platícími pro každou službu a to zejména neopakovatelnost služby, nehmotnost služby, zákazník si ji nemůže předem vyzkoušet, musí dát pouze na doporučení a zkušenost apod. Tato společnost vznikla 14.04. 1997, a jelikož je autodoprava volná živnost, nemusel její zakladatel splňovat žádné zásadní podmínky pro tento vznik. Nezbytné pro vznik firmy byly osobní vztahy s obchodním managerem ve společnosti Schaefer SIS Interlogistik, jenž se stala a stále je hlavním odběratelem a zadavatelem práce. Hlavním problémem byly minimální peněžní prostředky pro rozjezd. Prvotní kapitál byl tvořen pouze vlastním kapitálem a to v hodnotě 400.000,-- Kč. Tyto peníze sloužily k nákupu a rozjezdu prvního nákladního automobilu. Autodoprava (kromě vnitrostátní) byla od začátku osvobozena od DPH. To znamená, že DPH na výstupu není žádné a DPH na vstupu stát celé vrátí zpět firmě Handy-trans a většina zakázek je právě mezistátních.

4.1. Představení společnosti

4.1.1. Základní údaje

CÍL podnikání Handy-trans: Maximalizovat svůj zisk při co nejvyšší kvalitě poskytovaných služeb a optimalizovat náklady při zajištění procesního řízení ve firmě. Důraz je kladen na realizační procesy, které znamenají zdroj zisku ve firmě. (Další procesy jsou: řídicí, realizační, interně – realizační a podpůrné).

VIZE firmy: Vizí Handy-trans je vytvoření středně velké dopravní i speditérské firmy se zaměřením na domácí i zahraniční klientelu, poskytující dopravní a logistické služby, odpovídající mezinárodním standardům.

POSLÁNÍ firmy: Posláním firmy je uspokojování přání a potřeb zákazníků efektivním, rychlým a individuálním přístupem. Včasnost a spolehlivost nabízených dopravních služeb a zároveň kvalifikovaní a loajální zaměstnanci znamenají prioritu v odvětví.

4.1.2. Organizační struktura

Firma se řídí dle zavedeného a fungujícího kruhového schématu (kruhová organizační struktura). Toto schéma symbolizuje decentralizovaný styl řízení, preferující flexibilitu každého zaměstnance. Zaměstnanci jsou tak vtáhnuti do samotného řízení, podílejí se na rozhodování firmy, mají vysoké pravomoce ale zároveň i odpovědnost. Kruhové schéma obsahuje štábní vazby, které poskytují rady a služby. V tomto případě jde o osobní štáb, který prezentuje jedna asistentka a hlavní účetní. Toto schéma se zakládá zejména na loajlnosti zaměstnanců, kteří ve firmě pracují od jejího založení a podílejí se na jejím růstu. K rozhodování dále přispívají zejména svými pracovními zkušenostmi, které chybí řídicímu podnikateli (majiteli).

4.1.3. Zaměření firmy a typy přepravy

Firma se specializuje převážně na přepravu Automotive pro jejího výhradního odběratele Schaefer SIS Interlogistik, spolupracujícím s jejím obchodním partnerem DURA Automotive CZ, k.s. tento výhradní odběratel zajišťuje stálou práci, vyžadující nákladní automobily uzpůsobené na přepravu Automotive na stálé trasy. Společnost Schaefer se sídlem v Neunkirchenu v Německu se stala prvotní motivem pro firmu Handy-trans ke svému založení. Nejdůležitější roli na počátku podnikání sehrály rodinné vztahy s řídicím pracovníkem společnosti Schaefer a to utvrdilo podnikatele v jistotě stálé práce a zejména v jistém zaplacení svých pohledávek za poskytnuté dopravní služby. Včasná úhrada pohledávek zaručuje podnikateli solventnost, neboli je schopný splácet své závazky z dlouhodobého hlediska. Schaefer je dopravní společnost, která vlastní dceřiné společnosti v Německu, České republice, Slovensku, Rakousku, Estonsku a Číně. Poskytuje zejména logistické služby a dopravní služby zajišťuje sítí spolupracujících dopravců. Schaefer SIS je podskupinou Schaefer Group, která zajišťuje čtyři druhy doprav: kamionová, lodní, letecká a železniční. V Automotive se jezdí na časová vykládací a nakládací okna (tzn. dodržovat

termíny nakládek a vykládek) př. Ford, Audi, VW, Opel. Pro specializaci Automotive se nákladní automobily liší svou výškou úložné plochy tzv. Mega – 3m, dále má každé standardní nákladní vozidlo stejné rozměry týkající se délky – 14,75 (průměr) a šířky – 2,45m. DURA Automotive se sídlem v Blatné se specializuje na výrobu karosářských dílů pro osobní automobily. Schaefer SIS Interlogistik najímá stálé dopravce na trhu v oblasti jižních Čech a nabízí pro zákazníky zpracování a optimalizaci jejich logistického řetězce o co nejvýhodnějším nákladovém řešení s důrazem na zajištění efektivního zajištění procesů.

Handy-trans se v současnosti snaží o diferenciaci produktu, tedy pro každý segment zákazníků nabízet jiný produkt. Do této doby firma nediferencovala produkt, jelikož poskytovala pouze dopravní služby pro Automotive. Nyní přepravuje i pomocí chladících návěsů a začíná se angažovat v přepravě ADR, která je teprve ve stádiu zavádění. Přeprava ADR znamená v dnešní době (ovlivněna zejména finanční krizí) další jistotu práce a tím i příjmů, jelikož ADR je nutné přepravovat za každé situace. Na rozdíl od přepravy vyžadující plachty (pro automotive či potravinářský průmysl) či návěsy s mrazícím zařízením speciálně pro potravinářský průmysl. Tyto nákladní automobily „mrazáky“ se dají využít i k přepravě drahých zásilek (např. elektrotechnika) jako maskování před odcizením nákladu.

4.2. Legislativní nařízení

1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EH) č. 561/2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy, o změně nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 a (EH) č. 2135/98 a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3820/85

2) Nařízení Rady (EHS) č.3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě

3) Vyhláška MZV č. 108/1976 Sb. O Evropské dohodě o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR) :

Pracovní činnost řidiče ve vnitrostátní a mezinárodní dopravě (AETER – starý název), udává kolik času může řidič odpracovat)

1 měsíční výkon řízení=180 hodin

Jízdní doba 1 dne=9 hodin (2 x týdně se může prodloužit na 10 hodin ale nikoliv v kuse – 9h = 4,5h jízdy - 4,5h minimální pauzy – 4,5h jízdy

(Pozn.: 4,5h=maximální doba řízení (výkonu řidiče) kterou nesmí řidič přesáhnout

Denní odpočinek = 11hodin

Řidič smí odpracovat 6 dní v týdnu maximálně

Samozřejmostí musí být řidičský a profesní průkaz (C=tahač, E=návěs, přívěs). Profesní průkaz: řidič musí absolvovat školení o počtu 260h – pro začátečníky, 1x za 5 let povinné přezkoušení

Od 1.2.2008 zaměstnavatel nemá povinnost hradit školení, (většinou si řidič hradí sám.)

4) Zákon č. 111/ 1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

5) Prováděcí vyhláška č. 478/2000 Sb. k zákonu o silniční dopravě, ve znění vyhlášky č. 281/2007 Sb.

6) Rozhodnutí Komise č. 2007/230/ES o formuláři o předpisech v sociální oblasti týkajících se činností v silniční dopravě

7) Vyhláška č. 522/2006 Sb., o státním odborném dozoru a kontrolách v silniční dopravě

8) Eurolicence

Vstupem ČR do EU došlo k základní změně v oblasti přístupu na trh v mezinárodní silniční dopravě na území členských států Evropské unie. Od 1. května 2004 je přístup na trh jednotlivých členských států zjištěn prostřednictvím tzv. eurolicence. To je doklad, který nahradí dosud používaná zahraniční vstupní povolení a opravňuje k provádění tranzitních či třetizemních přeprav na území členských států EU. Právní úprava vychází z nařízení rady (EHS) č. 881/92 ze dne 26. března 1992 o přístupu na trh silniční přepravy zboží uvnitř Společenství na území nebo z území členského státu nebo procházející územím jednoho nebo více členských států. Na základě tohoto předpisu obdrží každý dopravce nejen originál eurolicence, ale i tolik opisů, kolik provozuje vozidel, ať vlastních nebo na základě smluv o pronájmu či leasingu. Tyto musí být pro případnou kontrolu ve vozidle k dispozici. Platnost eurolicence je stanovena na 5 let.

9) S některými státy EU je i po vstupu ČR do EU zachováno povolovací řízení při třetizemních přepravách mezi členským státem EU a neelejskou zemí. Povolovací řízení bylo zachováno s těmito státy: Bulharsko, Finsko, Francie, Itálie, Švédsko, Litva, Lotyšsko,

Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Švédsko. Povolení přiděluje dle vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 478/2000 Sb., kterou se provádí zákon silniční dopravě, ministerstvo nebo jím pověřená osoba na základě písemné žádosti dopravce. Na základě zákona č.111/1994 Sb., zákon o silniční dopravě, § 30, bylo přidělováním zahraničních vstupních povolení pověřeno Sdružení automobilových dopravců ČESMAD BOHEMIA, kde se také žádost o povolení podává.

Související legislativa

- 11/60/ES (Evropská směrnice) o dokladu k nákladu
- 3916/91 o krizi v dopravě
- 366/99 Sb., o způsobu prokázání finanční způsobilosti dopravcem
- Dohoda CEMT – systém mezinárodních povolení
- ATP dohoda – přeprava zkazitelných potravin
- Problematika mýtného a silniční daně
- EURLEX – informační systém evropské legislativy

4.3. Handy-trans v době krize

Současná situace je charakteristická pojmem finanční krize. Co ale tento pojem znamená pro firmu Handy–trans? Každý dopravce v jižních Čechách již reálně pocítil finanční krizi na svém podnikání. Proto považuji tento fakt, za momentálně prioritní faktor, který ovlivňuje makroekonomické okolí podniku. Důležité je získávání informací, které by firmě pomohly zvládnout toto těžké období a následně předávat tyto informace cestou vnitropodnikové komunikace (zejména směrem ze shora dolů), aby nedocházelo k negativním informačním šumům mezi zaměstnanci. Z tohoto důvodu uvádím nejdůležitější a aktuální souhrn informací o finanční krizi.

4.3.1. Finanční krize ovlivňující současný stav

Finanční krize v reálu znamená omezování výroby, snižování počtu pracovních míst, pokles tržeb, propady zisků, zpomalení vývozu. Česká republika je dnes mezi státy EU na 5. místě

v počtu lidí bez práce. Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 1. 2009 činila 6,8 % (prosinec 2008 – 6,0 %, leden 2008 – 6,1 %).

K finanční krizi a ke katastrofám dochází většinou tehdy, pokud se v úzkém časovém rozpětí sejde řada událostí, které jednotlivě vypadají nevinně, jejichž souběžný výskyt ale dá vzniknout jedovatému koktejlu. Tentokrát byl tento koktejl namíchan z následujících ingrediencí:

- velmi expanzivní měnová politika v posledních 20 letech v USA
- tlak vlády USA na poskytnutí úvěrů na bydlení širokým řadám populace
- existence polostátních hypotéčních institucí Franke Mea a Freddie Mac, které nepodléhají dostatečné kontrole
- právní struktura úvěru v USA – tzv. non recourse mortgages, kde za úvěr prakticky ručí jen nemovitost ale už ne její majitel – (znamená to, že dlužník může od nemovitosti odejít, aniž by nadále nesl odpovědnost za dluh)
- struktura hypotéčního obchodu, kde mezi dlužníkem a koncovým věřitelem je ještě složitý řetězec specializovaných institucí
- netransparentní securitizované finanční produkty typu ABS/MBS (cenné papíry jištěné hypotečními úvěry nebo pohledávkami z kreditních karet, leasingu apod.) a jejich rozšíření po celém světě.

Tyto faktory vedly k tomu, že v průběhu let došlo nejen k silnému nárůstu zadluženosti na všech úrovních americké ekonomiky (domácnosti, podniky, banky a stát USA/deficit běžného účtu). Americké hospodářství díky tomu absorbovalo obrovské množství zboží a služeb z celého světa a způsobilo tak v mnoha zemích vytvoření produkčních kapacit, které se teď ukazují jako přebytečné.

Není divu, že se potíže Spojených států rozšířily z hypotéční krize na krizi celého finančního trhu a ta dopadá nyní na reálnou ekonomiku v sousedních státech západní Evropy. V České republice přicházející ekonomický útlum dostává většinu tuzemských firem pod tlak. Rok 2007 a první kvartál 2008 byl pravděpodobně vrchol konjunkturálního cyklu. Finanční krize podnítila náhlý a pro mnohé podniky překvapivý konec růstové periody, výjimkou není ani analyzovaná dopravní firma Handy-trans. Na první pohled se zdá, že se České republiky dotkne propad nejvýrazněji v automobilovém průmyslu, zapříčiněný poklesem poptávky ze zahraničí (důvodem je exportní zaměření celé naší ekonomiky). K úlevě dojde až v okamžiku

nárůstu poptávky ze zahraničí. Aktuální krize tak není zapříčiněna poklesem domácí poptávky. Snížené obraty jsou spíše důsledkem momentálního negativního sentimentu a obav o budoucnost. Zatím to vypadá, že český bankovní sektor finanční krizi přestál v poměrně dobrém stavu (jedním z důvodů může být nedávná krize v devadesátých letech). Lze ale očekávat, že propad letos dostihne i bankovní bilance. Krachující podniky, nesplacené hypotéky a úvěry z kreditních karet v tomto roce sníží ziskovost bank. Nejlépe pak na tom budou banky, které měly v minulosti restriktivně nastavenou úvěrovou politiku a kvalitní risk management a dostatek primárních vkladů. Výhodu budou mít jednoznačně velké banky s širokou distribuční sítí.

Reakce jednotlivých firem na současný propad poptávky je velmi odlišná. Redukují se i personální stavy a zároveň se zvyšuje výkonnostní tlak na stávající personál. S tímto jevem lze ztotožnit i řadu dopravních podniků. Dříve byl nedostatek kvalifikovaných řidičů, dopravce si mohl vybírat a také snadno propouštět, pokud nebyl se zaměstnancem spokojen. Nyní se situace zcela obrátila, po zvýšení vstupních nákladů na člověka, který teprve začíná s povoláním řidiče (zvýšila se cena řidičského a profesního průkazu, mladí muži po škole na to většinou nemají dostatek finančních prostředků) mnoho mladých mužů tak nevolí povolání řidiče tak často jako dříve, ubývá tedy počet nových řidičů připadajících na počet nových aut ve firmě. Vlivem finanční krize jsou dopravci nuceni být více likvidní a proto prodávají splacené nákladní automobily (a jiný hmotný majetek) k získání finančních prostředků s nejvyšší likviditou. Ubývá tak práce pro zaměstnance a profesionálních řidičů pomalu začíná na trhu práce přibývat. Nevýhoda spočívá v jejich možné rekvalifikaci, jelikož jsou to většinou lidé, kteří svou profesi řidiče dělali celý život a nic jiného neumí.

Pravděpodobně se nebude v budoucnu vyrábět tolik aut nebo součástí na auta, ale ČR se zaměří na jiná odvětví. Tato prognóza do budoucna značně stěžuje rozhodování firem jako je Handy-trans, které se specializují zejména na přepravu AUTOMOTIVE.

4.3.2. Dopady pro firmu Handy-trans

- potýká se s likviditou, chybí finanční prostředky odpovídající měnovému agregátu M1 na okamžité krytí svých závazků

- odběratelé se zpožďují v úhradách za poskytované dopravní služby
- není tím pádem ani dostatečně solventní
- větší tlak ze strany dodavatelů – zejména dodavatel pohonných hmot odmítá počkat z platbou, což v minulosti ve spolupráci s ním nebyl žádný problém
- úvaha o zpětném leasingu na již splacená auta k získání finančních prostředků
- tlak na prodej starých aut opět k získání finančních prostředků
- změna přístupu k zaměstnancům (řidičům): snížení základové složky platu o 2000,-- Kč, snížení limitu na používání služebního telefonu z 1500,-- Kč na 1000,-- Kč, snížení stravného dle výkonu řidiče, zavedení kontroly spotřeby a zejména odpovědnost řidiče za ni (limit spotřeby do 32l/100km, překročení si řidič hradí sám)
- zavedení internetového bankovníctví (do této doby se nevyužívalo z důvodu neochoty podnikatele se v tomto směru vzdělávat)
- nutnost podnikatele dále se vzdělávat, to platí i pro řidiče, zejména v cizích jazycích a bezdrátové komunikaci
- zavedení internetové komunikace s účtárnou
- úvaha o GPS do budoucna
- důraz na kvalitní procesní řízení
- zastavení rozšiřování vozového parku pro Automotive
- prohloubení spolupráce a větší závislost na Schaefer spedition SIS

4.4. Výběr optimálního způsobu financování

V této části se budu věnovat možnostem, způsobům a alternativám financování majetku ve firmě Handy-trans. Na základě současně využívaných způsobů, cílů a plánů firmy, výsledovky a situaci na peněžním trhu navrhnu pro tuto firmu možnost financování nového nákladního automobilu pro již zmíněnou ADR dopravu, na kterou se Handy-trans v této době chce nově zaměřit. Podle vybrané formy financování se také pokusím vybrat nejlevnější a nejvýhodnější alternativu (společnost zajišťující tuto možnost) na českém trhu.

4.4.1. Využívané způsoby financování

Jak podle přehledu zjistíme, firma od začátku své existence využívala z možných forem pouze alternativu externích zdrojů, jelikož se už od vzniku Handy-trans potýkal s minimálním základním kapitálem. Na výběr tak bylo z úvěru či leasingu. Vybrán byl již od začátku leasing, netroufám si tvrdit, zda to pro firmu bylo vždy výhodné v minulosti, ale jelikož je Handy-trans stále na trhu, mohu usoudit, že žádné významné problémy nenastaly.

4.4.1.1. Přehled financovaného majetku

- 1) Iveco Daily 35-10 - pořízeno roku 1997 u společnosti Avaleas s. r. o., konec leasingu 2001, celkově zaplacená částka 1.975.395,-- Kč
- 2) Volvo FL L 42R + přívěs – pořízeno roku 2000 u firmy Deutsche Financial Services s.r.o., konec leasingu 2004, celkově splacená částka 95.491,-- EUR
- 3) Volvo FH 12 62R – pořízeno roku 2000 u firmy Deutsche Financial Services s.r.o., konec leasingu 2004, celkově zaplacená částka 171.456,-- EUR
- 4) Volvo FH12 4x2 low deck – pořízeno roku 2002 u firmy Frafinance CR s. r. o., konec 2006, celkově zaplacená částka 107.880,-- EUR
- 5) Volvo FH12 4x2 low deck – pořízeno roku 2002 u firmy Frafinance CR s. r. o., konec 2006, celkově zaplacená částka 108.168,-- EUR

6) Volkswagen LT 35 – pořízen roku 2003 u firmy ČP leasing a. s., konec 2005, celkově zaplaceno 1.141.859,-- Kč, pouze 35 splátek

7) Volvo FH12 4x2 T XC – pořízeno roku 2003 u firmy Frafinance CR s. r. o., konec 2007, celkově zaplaceno 109.555,-- EUR

8) návěs Schmitz SO 2 – pořízeno roku 2003 u firmy Frafinance CR s. r. o., konec 2007, celkově zaplaceno 39.946,-- EUR

9) MAN TGA 18.430 4x2 LLS-U – pořízen roku 2004 u firmy Frafinance CR s. r. o., konec 2008, celkově zaplaceno 103.203,-- EUR

10) MAN TGA 18.430 4x2– pořízen roku 2005 u firmy ČSOB leasing a. s., konec 2009, celkově se zaplatí 100.992,-- EUR

11) návěs SAMRO ST 39 WH – pořízen roku 2005 u firmy ČSOB leasing a. s., konec 2009, celkově se zaplatí 38.208,-- EUR

Na všechny tento majetek (kromě Volkswagenu LT 35) byl pořízen leasingem na dobu 4let (48 splátek).

12) MAN TGX 18.440 4x2 LLS-U – pořízen 2008 u firmy SG Equipment Finance CR s. r. o., konec 2013, celkově se zaplatí 140.799,-- EUR

13) návěs KRONE MEGA LINER - pořízen 2008 u firmy SG Equipment Finance CR s. r. o., konec 2013, celkově se zaplatí 45.258,-- EUR

14) návěs KRONE SD – pořízen roku 2008 u firmy ČSOB leasing a. s., konec 2013, celkově se zaplatí 39.824,-- EUR

4.4.1.2. Rozbor forem financování

V tomto bodu proberu možné výhody a nevýhody daných způsobů financování. Hlavním předmětem mého zájmu bude porovnání rozdílu mezi leasingem a úvěrem a výběr výhodnější volby pro popisovanou firmu s přihlédnutím k výsledkům, jenž budou uvedeny v příloze.

4.4.1.2.1. Koupě za hotové

Ačkoliv Handy-trans této možnosti financování v minulosti nevyužil, je tento způsob určitě jedním z hlavních způsobů řešení, a proto se mu budu alespoň okrajově věnovat. V naší popisované firmě se kupovaný dlouhodobý hmotný majetek pohybuje v minimální částce 1.000.000,--Kč. Takový obnos peněžních prostředků vydaný naráz by mohl způsobit ve firmě o velikosti Handy-trans nemalé potíže, pokud tento krok nebude dlouhodobě naplánován.

Nyní přikročíme k hlavním plusům a minusům této formy. Mezi plusy bych zařadil to, že dotyčný subjekt se nezadluhuje, jako je tomu v případě pořizování majetku formou úvěru, a de facto i v případě leasingu, koupí majetku za hotové se stává okamžitě vlastníkem pořízeného majetku. Není v žádném případě omezován v možnosti nakládání s tímto majetkem a jeho peněžní toky nejsou zatíženy v dalších obdobích nutností úvěrových či leasingových splátek, ani nutností hradit další náklady spojené s alternativními formami pořízení (např. poplatky za vedení úvěrových účtů, poplatky za uzavření a správu úvěrových, případně leasingových smluv atd.). Jako minus bych uvedl, že zde nastává nutnost vysokého jednorázového výdaje hotovosti v okamžiku pořízení negativně se promítajícího do cash-flow a u většiny dlouhodobého majetku také skutečnost, že dle § 25 odst. 1 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, nelze výdaje (náklady) na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku považovat pro daňové účely za výdaje (náklady) daňově uznatelné. Daňovým nákladem (výdajem) se v případě odpisovaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku rozumí pouze daňové odpisy vypočtené v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o daních z příjmů (jedná se o § 26 – § 33 ZDP). To ovšem znamená, že jednorázový výdaj hotovosti uskutečněný v jednom roce je z hlediska ZDP nutno rozložit do více zdaňovacích období, což není z čistě ekonomického hlediska nejefektivnější.

4.4.1.2.2. Leasing versus úvěr

Jak je již výše uvedeno, využívá se v této společnosti financování dlouhodobého hmotného majetku ve formě leasingu. Existuje však druhá možná forma – úvěr, jenž může být v určitých situacích a firmách výhodnější než využití leasingu. Mnoho podnikatelských subjektů věnuje relativně mnoho času výběru. Jak už to v životě bývá každá alternativa má své výhody i nevýhody, a proto je složité rovnou prohlásit, která možnost se stává výhodnější. Nyní se pokusím porovnat výhody a nevýhody obou způsobů.

Porovnání

Z hlediska vlastnictví najaté věci je automobil po dobu trvání leasingové smlouvy ve vlastnictví leasingové společnosti, kdežto u úvěru se stává nakupující vlastníkem auta ihned. Při uvažování o předčasném splacení leasing většinou nelze splatit dříve než stanovuje smlouva. Úvěr lze zpravidla splatit předčasně, a to obvykle bez sankce. S leasingovými splátkami se splácí také pojištění, a to na účet leasingové společnosti měsíčně či kvartálně. U úvěru se pojištění platí zvlášť, a to většinou v ročních platbách předem, což je o trochu nevýhodnější než u leasingu z hlediska časové hodnoty peněz. Leasing také bývá celkově levnější než úvěr. Rychlost vyřízení žádosti bývá mnohem rychlejší než u úvěru a smlouva se většinou vyřizuje přímo u prodejce automobilu, což také šetří čas. U úvěru bývá vyřízení žádosti obvykle delší než u leasingu v závislosti na objemu úvěru. Úvěrovou smlouvu je zpravidla nutné vyřídit v příslušné bance. Co se týká předčasného ukončení leasingu z důvodu odcizení nebo totálního zničení auta mohou nastat vážné problémy. Vůz je totiž v majetku leasingové společnosti, na ni také směřuje pojistné plnění od pojišťovny a leasingové společnosti samozřejmě nerady cokoli v těchto případech vracejí. Většinou ještě žádají doplatek, bez ohledu na to, že již byla většina leasingové částky splacena. V případě úvěru dostane klient pojistné plnění jako majitel auta, čímž se vyhne problémům spojeným s leasingem. Při vymáhání případných dluhů je leasingová společnost obvykle daleko agilnější než banky, protože vlastnictví předmětu leasingu je staví do značně výhodné situace. V případě vymáhání dluhů je banka ve slabší pozici než leasingová společnost.

Při rozhodování se nejčastěji zohledňují tři oblasti:

Administrativní náročnost a právo disponování s majetkem.

Daňové dopady.

Finanční náročnost pořízení.

Administrativní náročnost a právo disponování s majetkem

Jedním z důvodů, proč je leasing v ČR tak populární, je skutečnost, že ve srovnání s pořízením majetku na úvěr, je tento způsob pořizování majetku administrativně méně náročný. Při vyřizování leasingové smlouvy je potřeba podstoupit obvykle mnohem méně procedur než v případě zařizování úvěru. K sepsání leasingové smlouvy obvykle stačí pouze potvrzení o výši příjmů fyzické osoby (potvrzení zaměstnavatele), u fyzické osoby s příjmy ze závislé činnosti daňové přiznání, přehled o příjmech pro účely zdravotního a sociálního pojištění a případně přehled o majetku a závazcích v případech fyzických osob majících příjmy z podnikání či jiné samostatné výdělečné činnosti vedoucích daňovou evidenci.

V případě osob vedoucích účetnictví je obvykle vyžadována účetní závěrka za minulé roky a někdy též mezitímní účetní závěrka aktuálního roku. Zajištění je vyžadováno obvykle pouze u majetku pořizovaného formou leasingu s velmi vysokou pořizovací cenou. Další administrativní úlevy poskytují leasingové společnosti zejména v souvislosti s leasingem dopravních prostředků (tedy nejžádanější formou leasingu). V souvislosti s leasingem dopravních prostředků bývá stále častěji přímo do leasingové smlouvy zakomponováno povinné ručení a příp. i havarijní pojištění, které leasingové společnosti nabízejí za podstatně výhodnějších podmínek než běžné pojišťovny. Nájemci tímto šetří čas potřebný k vyřízení těchto doplňkových služeb a také finanční prostředky.

Velkou výhodou leasingu je jeho malá administrativní náročnost a také doplňkové služby poskytované leasingovými společnostmi za výhodnějších podmínek než je na trhu běžné. Administrativní náročnost zařízení úvěru je obvykle vyšší, i když v poslední době přistupují banky a jiné úvěrové instituce pod konkurenčním tlakem leasingových společností také k omezování složitosti administrativního vyřizování úvěrů. Přesto je zřejmé, že požadavek na zajištění úvěrů musí být již z podstaty poskytovaných produktů vyšší než u leasingu. V případě leasingu totiž po celou dobu trvání leasingové smlouvy zůstává majetek vlastnictvím pronajímatele. Koupí majetku na úvěr se majetek stává okamžitě vlastnictvím kupujícího. Banka je tak oproti leasingové společnosti v nevýhodě, neboť půjčuje peníze na majetek, který nebude jejím vlastnictvím, nýbrž vlastnictvím kupujícího. Z tohoto důvodu je nutno trvat na zajištění úvěrů již od mnohem nižších částek než je tomu v případě leasingu. A právě nutnost nalézt vhodného ručitele nebo mít k dispozici majetek použitelný pro zřízení zástavního práva pro věřitele vede ke značně složitější administrativě. Pozice bank je navíc

stále složitější i z toho důvodu, že i leasingové společnosti v poslední době přistupují na poskytování spotřebitelských úvěrů svým zákazníkům.

Daňové dopady

Z hlediska daňových dopadů leasingu a koupě na úvěr platí, že za podmínek stanovených ZDP je u leasingu daňově uznatelným nákladem (výdajem) placené nájemné, u úvěru jsou to placené úroky. Také poplatky spojené s uzavřením a vedením úvěrových účtů a leasingových smluv jsou při splnění podmínek ZDP daňovým nákladem (výdajem). V případě pořízení majetku na úvěr lze do daňových nákladů (výdajů) uplatňovat také daňové odpisy. Tuto možnost nájemce v případě leasingu až na některé výjimky nemá. Daňové odpisování ve většině případů provádí pronajímatel. Výjimky představuje pouze nehmotný majetek, který může na základě § 32a odst. 3 ZDP kromě vlastníka odpisovat také poplatník, který k tomuto majetku nabyt právo užívání za úplaty (nájemce).

V tomto případě je pak v § 32a odst. 4 ZDP určeno, že nájemce odpisuje takový pronajatý nehmotný majetek rovnoměrně po celou dobu odpisování a odpis vypočte jako poměr vstupní ceny a doby sjednané smlouvou. Dále může nájemce (ve smyslu § 28 odst. 3 ZDP) odpisovat technické zhodnocení pronajatého hmotného majetku, je-li hrazeno nájemcem a tzv. jiný majetek definovaný v § 26 odst. 3 písm. c) ZDP (jedná se o výdaje hrazené nájemcem, které podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví nebo podle daňové evidence tvoří součást ocenění hmotného majetku pronajatého formou finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku a které v úhrnu se sjednanou kupní cenou ve smlouvě převyšují u movitého majetku hodnotu 40 000 Kč, těmito výdaji mohou být např. výdaje na instalaci a montáž, výdaje spojené s dopravou, clo atd.).

Technické zhodnocení hrazené nájemcem a jiný majetek dle § 26 odst. 3 písm. c) ZDP však mohou být nájemcem odpisovány (ve smyslu § 28 odst. 3 ZDP) pouze na základě písemné smlouvy mezi pronajímatelem a nájemcem a dále za podmínky, že pronajímatel nezvýší o tyto výdaje vstupní cenu hmotného majetku, ze které provádí daňové odpisování takového majetku. Nájemce pak je povinen zařadit toto technické zhodnocení a jiný majetek do té odpisové skupiny, ve které je zaříděn dotyčný pronajatý majetek u pronajímatele a při vlastním odpisování postupuje dle § 31 nebo § 32 ZDP, to znamená, že si může zvolit, zda bude provádět rovnoměrné nebo zrychlené daňové odpisování.

Z hlediska daňového odpisování pronajatého hmotného movitého majetku je pronajímatel v případě finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku dále zvýhodněn, neboť na základě § 30 odst. 4 ZDP může takový majetek daňově odpisovat prostřednictvím tzv. leasingových odpisů, což vede zvláště u odpisovaného majetku zařazeného ve vyšších odpisových skupinách podle ZDP k rychlejšímu daňovému odpisu vstupní ceny takového majetku než by tomu bylo v případě, že by byl tento majetek odpisován „klasicky“ rovnoměrným nebo zrychleným daňovým odpisem dle § 31 a § 32 ZDP.

Při koupi na úvěr může vlastník uplatňovat do daňových nákladů (výdajů) daňové odpisy. Při pořízení formou leasingu je hlavním daňovým nákladem (výdajem) nájemné, do něhož jsou odpisy pouze nepřímo promítány leasingovými společnostmi. Výjimku tvoří pronajatý nehmotný majetek, který může na základě § 32a odst. 3 ZDP odpisovat kromě vlastníka také nájemce a dále technické zhodnocení pronajatého hmotného majetku a tzv. jiný majetek dle ZDP, jsou-li hrazeny nájemcem, pokud jsou splněny podmínky ZDP.

Finanční náročnost pořízení

Další velmi významnou oblastí, kterou je nutno zvažovat při rozhodování o pořízení majetku formou leasingu nebo úvěru jsou skutečné peněžní toky, které musí poplatník vynaložit v průběhu trvání leasingového vztahu nebo úvěrového vztahu. Vzájemným porovnáváním jednotlivých metod financování se zabývají postupy aplikované finanční matematiky. Jednou z možností, jak porovnat výhodnost leasingového nebo úvěrového financování je např. metoda čisté výhody leasingu. Při aplikování této metody porovnání výhodnosti leasingu a úvěrového financování jde o porovnání čisté současné hodnoty investice financované leasingem a financované z úvěru. Platí-li, že čistá současná hodnota investice financované leasingem je větší než čistá současná hodnota investice financované z úvěru, je výhodné pořídit majetek formou leasingu. V opačném případě je vhodné použít úvěrové financování.

4.4.2. Výběr způsobu financování nového majetku

Nyní, po získání informací, se pokusím firmě Handy-trans navrhnout způsob dalšího možného financování dlouhodobého majetku. Z lednové výsledovky tohoto roku, kterou mám k dispozici a je přiložena v příloze, jsem zjistil, že firma i v době současné krize zůstává

výnosovou. Také jsem byl ujištěn, že tento stav v podobných relacích byl vykazován i v celém roce 2008.

Možnost financování nákladního automobilu, schopného plnit zakázky ADR, koupí za hotové nepřichází v úvahu, jelikož takto vysoká částka, vynaložená jednorázově, by značným způsobem zahýbala rovnováhou dané firmy. Navíc Handy-trans s takovou možností vůbec nepočítá ve svých střednědobých či dlouhodobých plánech.

Zůstává tak na výběr mezi leasingem a úvěrem. Srovnání je popsáno výše a tabulku z výsledky tohoto porovnání přikládám v příloze. Další kritériem, které přichází na řadu v době krize, se nyní stává ochota bank s uzavíráním úvěrů. Dostat se v této době k úvěru je pro podnikatele velkým oříškem. České banky, i přes velice slušné odolání této finanční krizi, mají strach peníze půjčovat a ani kroky ČNB nepomáhají tento trend změnit. Handy-trans navíc již od vzniku všechnen svůj dlouhodobý hmotný majetek financuje prostřednictvím leasingu. Právě dobrý přístup k leasingu se pro firmu stále nezměnil. Dá se tedy předpokládat, že v blízké budoucnosti bude tato alternativa pro Handy-trans nejvýhodnější i nadále. Jedinou změnu bych doporučil ve výběru společnosti, od které se leasing poskytuje v případě, že tato společnost nenabízí zpětný leasing. Zpětný leasing, o kterém firma přemýšlí, může být dobrým způsobem pro zvýšení prostředků na chod a správu v této, pro většinu ekonomiky, těžké době.

5. Závěr

Základem této práce byla charakteristika dlouhodobého hmotného majetku, možnosti jeho pořízení a financování. Dále bylo důležité získat základní možné informace o těchto formách a zjistit výhody a nevýhody. U externích zdrojů byly plusy a minusy zjišťovány na třech základních ukazatelích a to administrativní náročnost, daňové dopady a finanční náročnost pořízení.

Další důležitou stránkou bylo představení firmy a také využívané možnosti financování u této společnosti a tím získání přehledu o preferencích alternativ, přístupu k nim a možnostem využití u dané firmy.

Během vyhotovování této práce navíc vstoupil do hry další a velice důležitý aspekt. Tím se stala v médiích často proklamovaná finanční krize. Zda jde o krizi či o recesi není pro tuto práci důležité, avšak s nečekanou změnou situace se musela nějak vyrovnat jak firma, tak i tato bakalářská práce. Proto faktory ovlivňující přístup k úvěru, zde je rozdíl v nastalé situaci nejmarkantnější, se ještě více přiklonily na tu či onu stranu dané mince.

V této situaci není proto jasné, zda mají některé firmy vůbec šanci na výběr formy financování. Koupě za hotové totiž značně „zamává“ s likviditou firmy, zvláště pokud jde o malý či středně velký podnik. Možnost úvěrů se, zvláště pro podnikatele, stala také méně přístupnou. Tato situace je vyvolána skepsí jak na trzích, tak i u bankovních domů. I přesto, že český bankovní sektor zaznamenal zásadní přelom již před deseti lety, bankovní instituce nenadálou situaci řeší znepřístupněním úvěrů větší škále zákazníkům než před rokem či dvěma. Bohužel ani zásahy ČNB, v podobě snižování úrokových sazeb, nevedou ke zlepšení. Zásadní alternativou k využití se stává leasing ve všech formách. Mnoho firem totiž uvažuje také o zpětném leasingu. Tato možnost má vést ke zlepšení likvidity a zvýšení peněžních prostředků na chod a provoz firem.

Ze zásad pro možnost využití popisovaných forem vychází pro Handy-trans v úvahu jen leasing či úvěr před i po krizi. Na koupi za hotové tato malá firmička neměla a dle mého názoru, ani nebude mít, nikdy takové prostředky, aby tento krok výrazně nezasáhl chod Handy-trans.

Mezi leasingem a možností úvěru to až natolik jasné zprvu nebylo. Do roku 2004 byl sice leasing přece jenom výhodnější, ale s přeměnou DPH se oba způsoby téměř srovnaly. Hlavní výhodou pro úvěr se stalo vlastnictví daného majetku. Největší výhodou leasingu můžeme spatřit v uznatelnosti nájemného za majetek do daňově uznaných nákladů. Ve společnosti Handy-trans byl, dle získaných informací, upřednostňován po celou dobu existence leasing.

V konečné fázi praktické části jsem tak nemohl jinak, než souhlasit s výběrem alternativy financování a doporučit pokračovat s ní i při uvažovaném nákupu automobilů pro přepravu ADR.

Tyto závěry však nelze zobecňovat. Každá varianta pořízení dlouhodobého hmotného majetku má specifika, která ji v dané situaci nahrávají a umožňují jí stát se tou nejvýhodnější. Jde například o velikost, obor podnikání či druh pořizovaného majetku. Proto je velmi důležité, aby si každá firma vždy zjistila důležité informace, propočítala jednotlivé alternativy a až posléze se rozhodla.

Seznam použité literatury a internetové zdroje

použitá literatura:

PRUDKÝ, P., LOŠŤÁK, M.: *Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady*, ANAG, Olomouc 1997, ISBN 80-85646-65-X

Valouch, P.: *Účetní a daňové odpisy*, Grada Publishing, Praha 2007

Valouch, P.: *Leasing v praxi – praktický průvodce*, Grada Publishing, Praha 2005, ISBN 80-247-0745-4

internetové zdroje:

<http://finance.idnes.cz>

www.pujcky.cz

<http://ekonom.idnes.cz>

www.mesec.cz

Seznam příloh

1. Výsledovka za leden 2009

2. Přehled leasingů

VÝSLEDOVKA

období 01.01.2009 až 31.01.2009

firma: Handy-trans

dne: 07.03.2009

Účet	Název	V období
NÁKLADY		
501001	Spotřeba pohon.hmot	258.745,90
501002	Spotřeba-autodoplňky,náhr.díly	4.151,20
511001	Opravy a udržování vozidel	87.686,37
512001	Diety	104.372,00
518001	Služby-hovorné	7.316,22
518003	Služby-parkovné	9.000,00
518004	Služby-měsíční splátky leasingu	165.212,08
518005	Služby-pojištění vozidel	49.284,06
518007	Služby-trajekt,poplatky dálnice EU	228.065,08
518009	Služby-poštovné	142,00
518011	Služby-mytí auta	3.139,49
521	Mzdové náklady	60.057,00
524	Zákonné sociální pojištění	20.420,00
548	Ostatní provozní náklady	-0,64
562	Úroky	10.730,97
563	Kursově ztráty	-49.053,92
568	Ostatní finanční náklady	1.682,71
Celkem	NÁKLADY	960.950,52
VÝNOSY		
602	Tržby z prodeje služeb	1.092.856,88
663	Kurzové zisky	170.757,97
Celkem	VÝNOSY	1.263.614,85
Celkem	ZISK (- ztráta)	302.664,33
	RENTABILITA (zisk/náklady) %	31

příloha č.2

Název majetku	Období používání	Od Společnosti	Akontace	Splátka	Odkup
Iveco Daily 35-10	30.7.1997 – 30.7.2001	Avaleas s.r.o. Praha 1	193043,10 CZK	36624,60 CZK	24400,00 CZK
Volvo FL L 42R+přívěš	15.8.2000 – 1.7.2004	Deutsche Financial Services s.r.o	11430,20 EUR	1750,10 EUR	61,00 EUR
Volkswagen LT 35	6.1.2003 – 5.12.2005	ČP Leasing a.s. Praha 4	331294,00 CZK	23159,00 CZK	0
Volvo FH 12 62R	27.12.2000 – 1.11.2004	Deutsche Financial Services sro	20531,38 EUR	3 143,64 EUR	61,00 EUR
Volvo FH12 4x2 low deck	31.5.2002 – 1.5.2006	Franfinance CR s.r.o. Praha 1	8747,64 EUR	2070,65 EUR	61,00 EUR
Volvo FH12 4x2 low deck	29.1.2002 – 1.1.2006	Franfinance CR s.r.o. Praha 1	8747,64 EUR	2064,52 EUR	61,00 EUR
MAN TGA 18.430 4x2 LLS-U	16.9.2004 – 5.8.2008	Franfinance CR s.r.o. Praha 1	0	2103,56 EUR	2259,69 EUR
Volvo FH12 4x2 T XC	14.4.2003 – 1.4.2007	Franfinance CR s.r.o. Praha 1	13542,00 EUR	1999,40 EUR	61,00 EUR
návěš SCHMITZ SO 2	21.3.2003 – 1.3.2007	Franfinance CR s.r.o. Praha 1	4941,00 EUR	728,30 EUR	61,00 EUR
MAN TGX 18.440 4x2 LLS-U	29.4.2008 – 5.3.2013	SG Equipment Finance CR s.r.o.	11078,90 EUR	2161,55 EUR	59,50 EUR
návěš KRONE MEGA LINER	29.4.2008 – 5.3.2013	SG Equipment Finance CR s.r.o.	3558,10 EUR	694,20 EUR	59,50 EUR
návěš SAMRO ST 39 WH	2.6.2005 – 2.5.2009	ČSOB Leasing a.s. Praha 4	0	791,90 EUR	192,30 EUR

MAN TGA 18.430 4x2	2.6.2005 – 2.5.2009	ČSOB Leasing a.s. Praha 4	0	2100,52 EUR	192,30 EUR
návěs KRONE SD	1.12.2008 – 1.11.2013	ČSOB Leasing a.s. Praha 4	3406,02 EUR	604,86 EUR	178,51 EUR